2. Ünite Ölçme ve Değerlendirme

ÜNİTE SONU

2-3 · Uygulamalar

CBS tabanlı uygulamaların kolaylıkları · s. 41

4-7 · Dinar

Nüfus ve ulaşım haritaları · s. 42-43

8-11 · Banaz

Toprak haritası · s. 44

12 · Banaz Çayı

Topoğrafya haritası kontrol listesi · s. 45

Her haritada sor:

- Amacı ne? Hangi veriler var? Hangi sembolle (nokta, çizgi, alan)? Kim, ne için kullanır?

Ünite sonu — Soru 2

SORU 2

Görselleri verilen uygulamalar insanlara günlük hayatta ne tür kolaylıklar sağlar? Açıklayınız.

Ünite sonu — Soru 2 — Örnek cevap

CEVAP

Görselleri verilen uygulamalar insanlara günlük hayatta ne tür kolaylıklar sağlar? Açıklayınız.

Örnek cevap

- A: otobüsün nerede olduğunu ve ne zaman geleceğini gösterir — beklemeyi azaltır.
- B: en yakın nöbetçi eczaneyi haritada bulur — gece ilaca ulaşmayı kolaylaştırır.
- C: arsa ve parsel bilgisine kuruma gitmeden ulaşılır — zaman kazandırır.

Ünite sonu — Soru 3

SORU 3

İnsanların günlük hayatını kolaylaştıran başka CBS tabanlı hangi uygulamalar bulunmaktadır? Örnekler veriniz.

Ünite sonu — Soru 3 — Örnek cevap

CEVAP

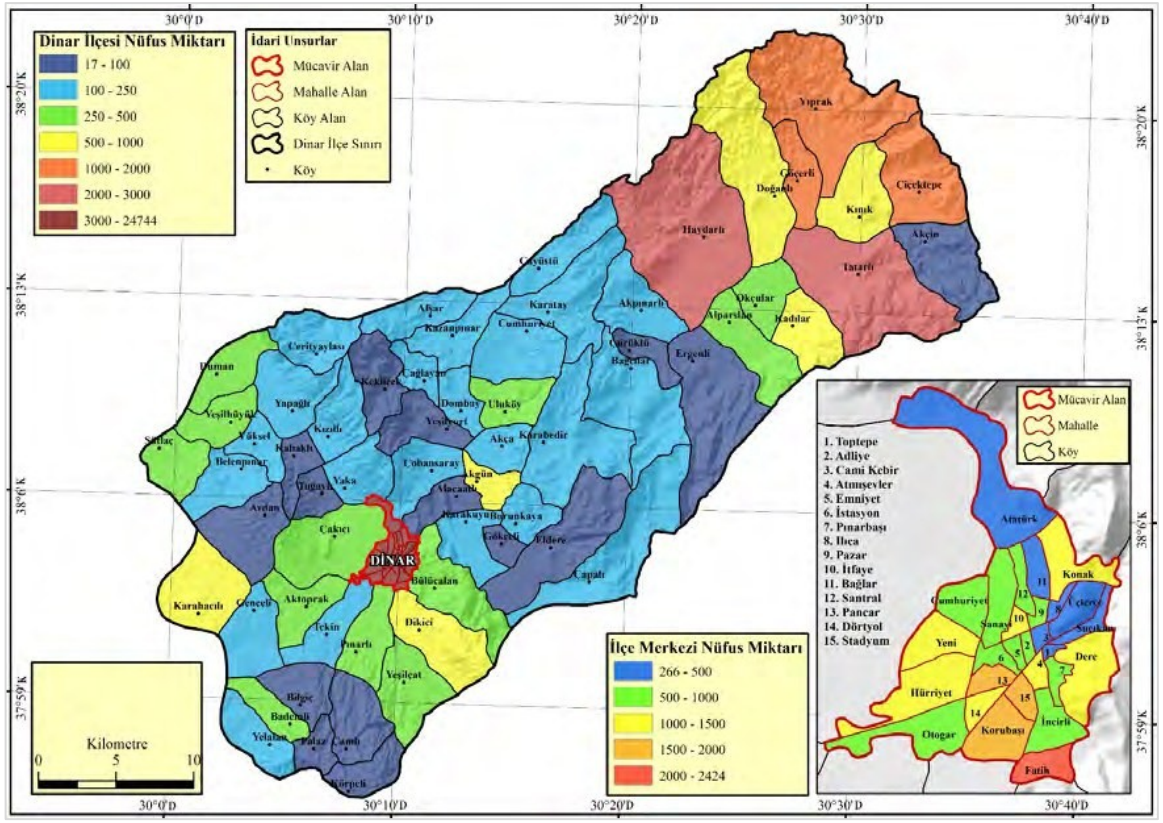
İnsanların günlük hayatını kolaylaştıran başka CBS tabanlı hangi uygulamalar bulunmaktadır? Örnekler veriniz.

Örnek cevap

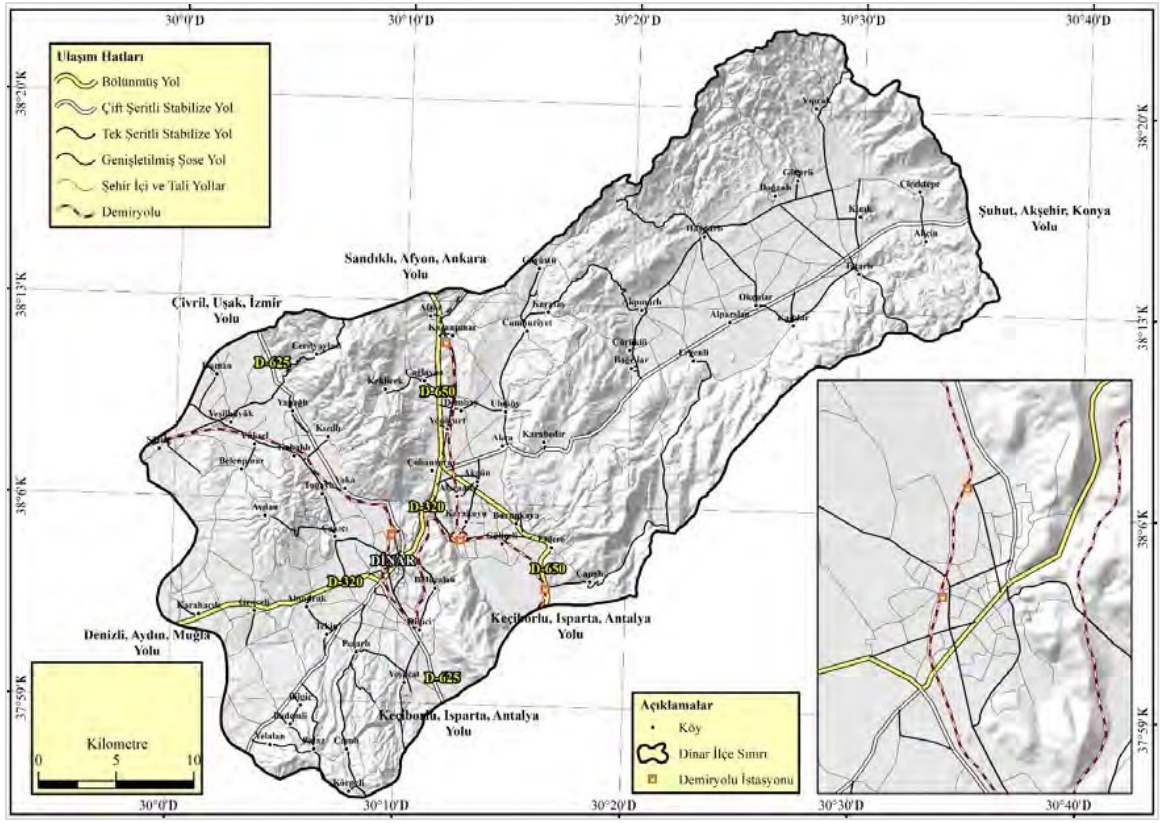
- Navigasyon ve yol tarifi uygulamaları
- Hava durumu ve yağış radarı uygulamaları
- Afet ve acil durum toplanma alanı sorgulama
- Kargo ve servis takip, en yakın hastane-okul bulma uygulamaları

Dinar ve çevresi: iki harita

SORU 4-7

1. Harita: Nüfus Miktarı

2. Harita: Ulaşım Hatları

Ünite sonu — Soru 4

SORU 4

Aşağıda verilen mekânsal verilerin hangi haritada kullanıldığını belirleyip ilgili kutucuğu işaretleyiniz. Yerleşmeler · Yerleşmelerin nüfus miktarları · Kara yolu ulaşım hatları · Demir yolu ulaşım hattı · Yerleşme alanı sınırları · Demir yolu istasyonu

Ünite sonu — Soru 4 — Örnek cevap

CEVAP

Aşağıda verilen mekânsal verilerin hangi haritada kullanıldığını belirleyip ilgili kutucuğu işaretleyiniz. Yerleşmeler · Yerleşmelerin nüfus miktarları · Kara yolu ulaşım hatları · Demir yolu ulaşım hattı · Yerleşme alanı sınırları · Demir yolu istasyonu

Örnek cevap

- Yerleşmeler (köy): 1. ve 2. harita
- Yerleşmelerin nüfus miktarları: 1. harita · Yerleşme alanı sınırları: 1. harita
- Kara yolu ve demir yolu ulaşım hatları, demir yolu istasyonu: 2. harita

Ünite sonu — Soru 5

SORU 5

Mekânsal verilerin haritalarda gösteriminde kullanılan sembollerin (nokta, çizgi, alan) ne olduğunu aşağıdaki tabloya işaretleyiniz.

Ünite sonu — Soru 5 — Örnek cevap

CEVAP

Mekânsal verilerin haritalarda gösteriminde kullanılan sembollerin (nokta, çizgi, alan) ne olduğunu aşağıdaki tabloya işaretleyiniz.

Örnek cevap

- 1. harita: yerleşmeler nokta · nüfus miktarları alan (renkli köy alanları) · yerleşme alanı sınırları çizgi
- 2. harita: yerleşmeler nokta · kara yolu ve demir yolu çizgi · demir yolu istasyonu nokta

Ünite sonu — Soru 6-7

SORU 6-7

6. Haritalarda kullanılan mekânsal verilerdeki farklılığın nedenleri neler olabilir? Açıklayınız. 7. Bu haritalar günlük hayatta hangi amaçlarla kullanılmaktadır? Açıklayınız.

Ünite sonu — Soru 6-7 — Örnek cevap

CEVAP

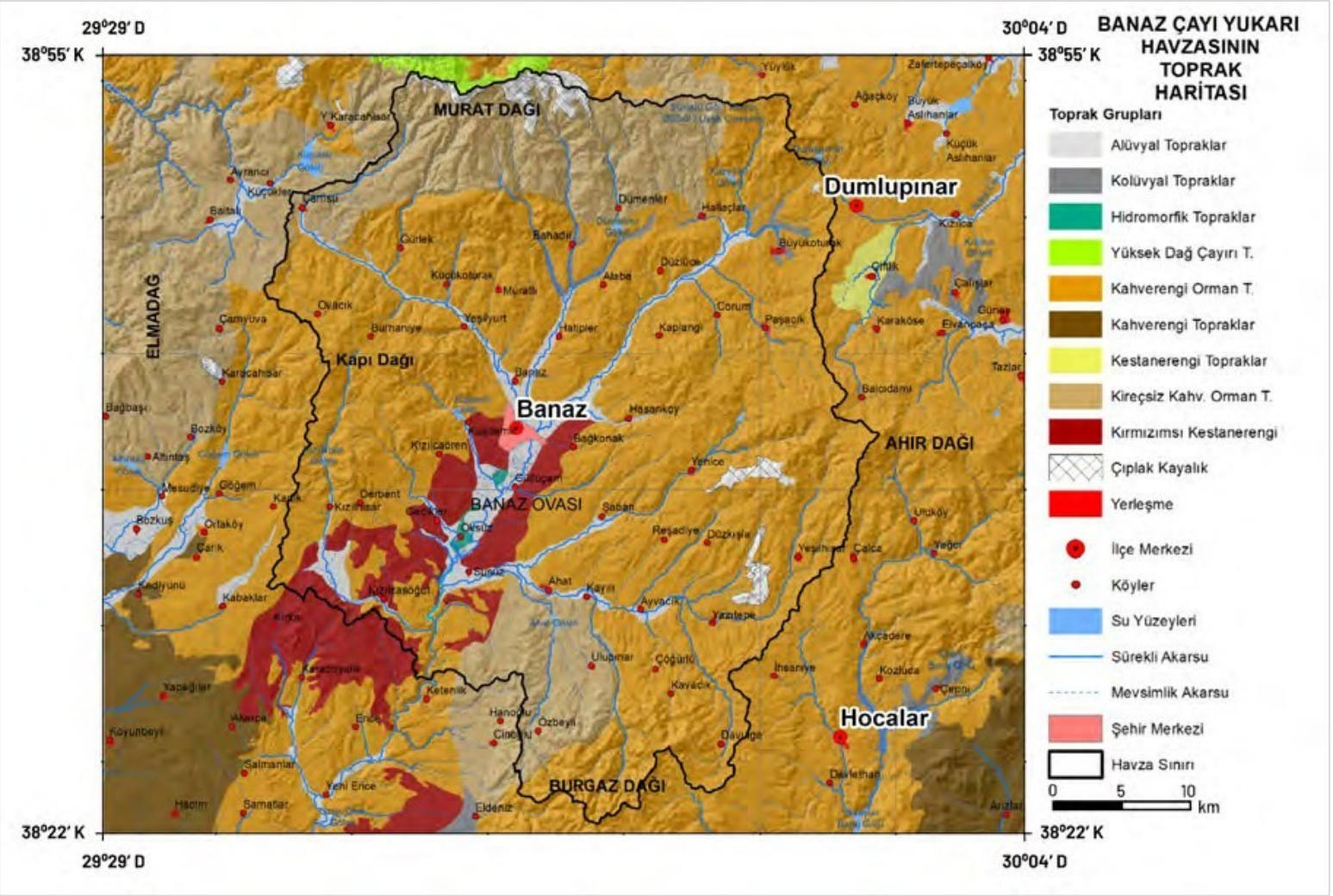
6. Haritalarda kullanılan mekânsal verilerdeki farklılığın nedenleri neler olabilir? Açıklayınız. 7. Bu haritalar günlük hayatta hangi amaçlarla kullanılmaktadır? Açıklayınız.

Örnek cevap

- 6) Haritaların amacı farklıdır: biri nüfusun dağılışını, öbürü ulaşımı gösterir; her amaç için gereken veri seçilmiştir.
- 7) 1. harita: okul, sağlık ocağı gibi hizmetlerin ve yatırımların nüfusa göre planlanması · 2. harita: yol ve rota planı, ulaşım yatırımları, yolculuk

Banaz Çayı Yukarı Havzasının toprak haritası

SORU 8-11

Kitap s. 44

Ünite sonu — Soru 8-9

SORU 8-9

8. Bu harita hangi alanlarda kullanılabilir? 9. Haritanın amaca uygun olarak oluşturulmasında hangi tür mekânsal veriler elde edilmiştir?

Ünite sonu — Soru 8-9 — Örnek cevap

CEVAP

8. Bu harita hangi alanlarda kullanılabilir? 9. Haritanın amaca uygun olarak oluşturulmasında hangi tür mekânsal veriler elde edilmiştir?

Örnek cevap

- 8) Tarım planlaması (toprağa uygun ürün), arazi kullanımı, toprak koruma, yerleşme yeri seçimi
- 9) Toprak grupları; yerleşmeler (ilçe merkezi, köyler, şehir merkezi); sürekli ve mevsimlik akarsular; su yüzeyleri (göletler); havza sınırı

Ünite sonu — Soru 10-11

SORU 10-11

10. Elde edilen mekânsal verilerin haritadaki gösteriminde kullanılan sembollerin (nokta, çizgi, alan) ne olduğunu aşağıdaki tabloya işaretleyiniz. Toprak türleri · Yerleşme alanları · Akarsular · Göletler. 11. İnsanlar, oluşturulan bu haritayı günlük hayatta hangi amaçlar doğrultusunda kullanabilir?

Ünite sonu — Soru 10-11 — Örnek cevap

CEVAP

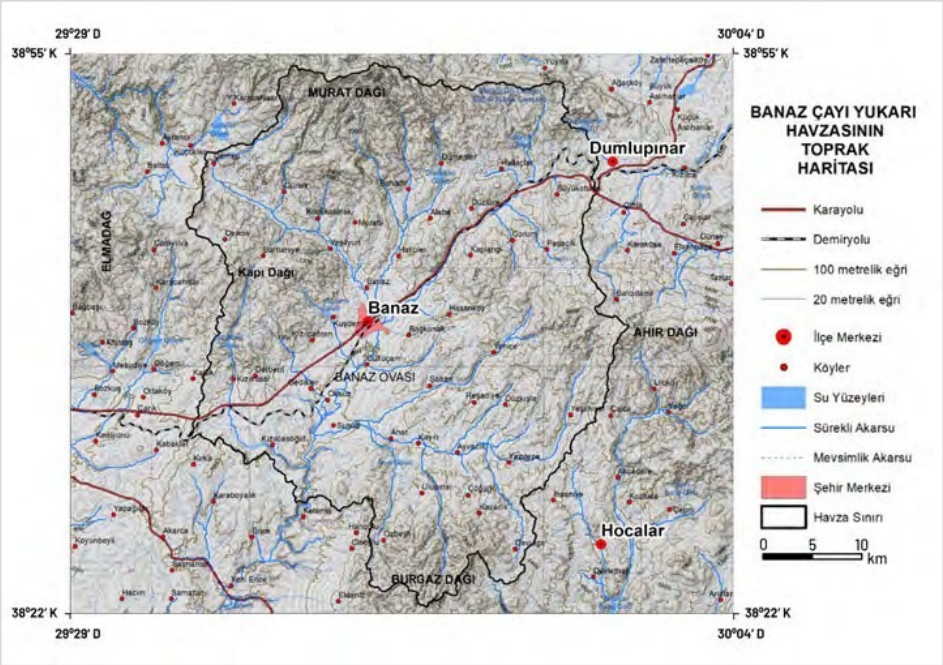
10. Elde edilen mekânsal verilerin haritadaki gösteriminde kullanılan sembollerin (nokta, çizgi, alan) ne olduğunu aşağıdaki tabloya işaretleyiniz. Toprak türleri · Yerleşme alanları · Akarsular · Göletler. 11. İnsanlar, oluşturulan bu haritayı günlük hayatta hangi amaçlar doğrultusunda kullanabilir?

Örnek cevap

- 10) Toprak türleri alan · yerleşme alanları alan · akarsular çizgi · göletler alan
- 11) Çiftçi toprağına uygun ürünü seçer; belediye verimli toprakları yapılaşmadan korur; yatırımcı yer seçer.

Ünite sonu — Soru 12

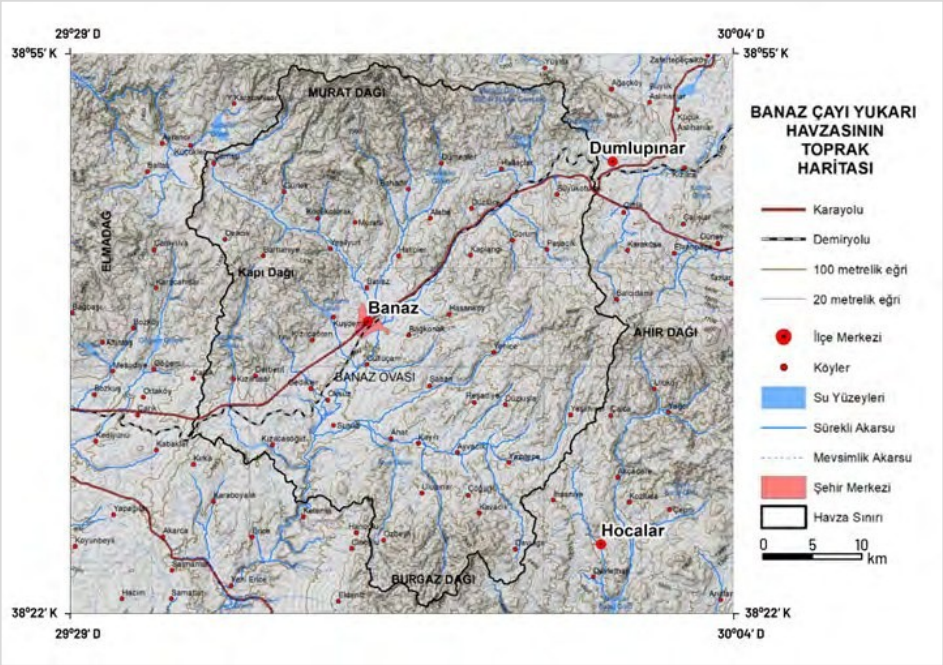
SORU 12

Kontrol listesi	Evet / Hayır
Banaz Çayı Yukarı Havzası haritası yükselti basamaklarının dağılışını göstermeyi amaçlamıştır.	☐ E ☐ H
Haritada havza sınırı içerisinde olan alanların yükselti değerleri, yerleşmeler, ulaşım yolları, akarsu ve göletlere ait mekânsal veriler yer almaktadır.	☐ E ☐ H
Havzanın mekânsal verilerinden olan akarsu ve göletler, haritada aynı sembol ile gösterilmiştir.	☐ E ☐ H
Havzanın mekânsal verilerinden olan yerleşmeler, haritada nokta sembolü ile gösterilmiştir.	☐ E ☐ H
Havzanın mekânsal verilerinden olan ulaşım yolları, haritada alan sembolü ile gösterilmiştir.	☐ E ☐ H

Ünite sonu — Soru 12 — Örnek cevap

CEVAP

Kontrol listesi	Evet / Hayır
Banaz Çayı Yukarı Havzası haritası yükselti basamaklarının dağılışını göstermeyi amaçlamıştır.	Evet*
Haritada havza sınırı içerisinde olan alanların yükselti değerleri, yerleşmeler, ulaşım yolları, akarsu ve göletlere ait mekânsal veriler yer almaktadır.	Evet
Havzanın mekânsal verilerinden olan akarsu ve göletler, haritada aynı sembol ile gösterilmiştir.	Hayır
Havzanın mekânsal verilerinden olan yerleşmeler, haritada nokta sembolü ile gösterilmiştir.	Evet
Havzanın mekânsal verilerinden olan ulaşım yolları, haritada alan sembolü ile gösterilmiştir.	Hayır

Kaynaklar ve Haklar

KAYNAKÇA

Ders kitabı. Coğrafya 10. Sınıf Ders Kitabı (Ortaöğretim), 2026-2027 baskısı. **Yazarlar:** Alper Soyatlar, Bülent Akça, Mehmet Ekici, Yıldıray Türkmen. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları No 10141 · Ders Kitapları Dizisi No 2174 · ISBN 978-975-11-8921-9. Slaytlardaki “Kitap s. …” etiketleri bu baskının sayfalarıdır.

Öğretim programı ve etkinlikler. Coğrafya dersi öğretim programı (2026 nüshası): Talim ve Terbiye Kurulunun 23.05.2024 tarihli ve 20 sayılı kararıyla kabul edilen, 13.05.2026 tarihli ve 53 sayılı kararıyla güncellenen program.

Haklar ve lisans. Ders kitabından alınan metin, soru ve görsellerin hakları Millî Eğitim Bakanlığına aittir; eğitim ve öğretim amacıyla, kaynak gösterilerek alıntılanmıştır (5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu md. 34). Sunumun tasarımı, ders akışı, etkinlik kurgusu, örnek cevaplar ve öğretmen notları okulapp.org'un özgün katkısıdır; yalnız bu katkılar CC BY 4.0 lisansıyla paylaşılır. Resmî bir Bakanlık materyali değildir.